

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 7. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglašje in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 7. zvečer. — Cene oglašja 16 st. na vrsto črta; posilnice, ob arnirce, javne zabave in domači oglašji po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne sprejema. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista „Edinost“.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti št. 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik in izdajatelj lista „Edinost“: — Nacionalna tiskarna konfederacije lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-konvencionalni račun št. 841.652.

S shoda narodno-radikalnega dijaštva v Trstu.

I.

V dneh od 5.—8. septembra se je vršil v Trstu znamenit kongres: prvi shod narodno-radikalnega dijaštva. Znamenit shod je bil to: ker je bil to sploh prvi shod te struje, radi dejstva, da ta struja tvori veliko večino slovenskega dijaštva in pa radi vele-dostojanstvenega nastopa naših dijakov, po katerem smo bili radostno presenečeni.

Prvič so v Trstu v omenjenih dneh nastopili naši dijaki očejsko pred široko javnost. Dijaki so pretresali za tem shodu mnoga vprašanja, tihoča se strogo dijaških interesov, moralnih in gnetnih, a tudi mnoga vprašanja splošno-narodnega, kulturnega, socialnega, političnega interesa. Nikdo ne bo trdil, da je bilo vse samo zlato krogo in srelo docela, kar je prihajalo do izraza na razpravah tega kongresa. Tega tudi noben razsoden človek pričakoval ni. Saj je razpravljala mladina, ki se še le pripravlja na svojo — dozorev. Vendar pa je naše dijaštvo pokazalo na tem shodu mnogo zrelosti in kriterija, kakoršen je nezasladen med dijaštvom. V tem pogledu morda nobena druga narodnost ne prekaša našega današnjega dijaka. Opravičenim zadovoljenjem je mogel vzklikniti predsednik kongresa, jur. Gregor Žerjav v svojem pozdravnem govoru: »Vaša množična udeležba dokazuje, da je slovenski dijak pošteno pripravljen na svoje ideje in samozavestno je posiljal zbrano dijaštvo: »Da stoji slovensko dijaštvo umsko in pravno nad dijakom drugih narodov, to naj dokazuje naše razprave!«

In dokazali so! Razprave so v obliki meri opravičile pričakovanje predsedničkovo. Akademsko društvo »Prosveta« je izdalo v lični knjižnici obširno poročilo o shodu narodno-radikalnega dijaštva. Knjižico, ki je svedok o lepem razvoju našega dijaštva in našega kulturnega življenja sploh, priporočamo rojakom v pridno naročevanje.

Ker pa je mnogokateri pojav na shodu narodno-radikalnega dijaštva vreden vseobčje pozornosti slovenske javnosti, smo se odločili, da pripomoremo nekaterim točkam iz poročila do čim večje publicitete. V ta namen hočemo v oddelkih posneti iz knjižice one pojave, o katerih sodimo, da so splošnega narodnega interesa. To velja posebno glede manifestacij na velikem javnem shodu za slovensko vseučilišče in ob šolskem vprašanju tržaškem. No, razprave in resolucije tega javnega shoda smo že priobčili v tem listu.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

— godovinski roman Avgusta Šmoe. — Nadaljeva in dovršil I. K. Tomič.

Prevel M. C.—B.

— A čemu me spominjaš, kraljica moja, tega maščevanja? V tvojem srcu gori samo plamen maščevalnega ognja, ki te sedaj pa sevaj živeje razgraja; v mojem srcu pak vira močan neugosen plamen sovražstva, ki me že in peče po dnevu in po noči ter mi ne dopušča niti enega mirnega trenutka v življenju, dokler zemlja ne popije zadnje kapljice Horvatove krvi. Krvava glava mojega očeta se mi prikazuje v spanju ter zabada neizprosni mrtvi očesi v moje srce, kakor da mi hoče reči: Nevredni si, zakaj se nisi še maščeval?

— A zakaj ne slušaš opomina svojega očeta iz groba, čemu se obotavljaš, ga je vprašala Marija.

— Vprašaj za to svojega gospodarja Šimana, je odgovoril Gorjanski grenko. Saj je obečal tudi tebi, da se hoče maščevati a

Danes pričujmo s
govorom dra. Ot. Rybáča na
komercu.

Dr. Rybáč je tako-le napil idealizmu
narodno-radikalnega dijaštva:

Vsak narod mora posvečevati mladini
največjo pozornost. Lahko rečemo, da imamo
Slovenci sedaj mladino, ki se sveda svoje
dolžnosti. Pokazala je to osobito prva seja
Vašega zborovanja.

Konkluzije tega zborovanja so take, da
bi se s njimi moral baviti resno vsak po-
litik.

Tako bi se vblažil strankar ki boj, ako
bi se uvaževalo načelo, da treba spoštovati
vsako resnično versko prepričanje, ako se
isto ne vasiljuje na polja, ki spadajo v delo-
krog vede.

Tudi predavanju o narodnem vprašanju,
internacionalizmu in kosmopolitizmu bi moral
pritrčiti vsak inteligenten Slovenec.

Očitno se nam, da smo narodni šovinisti,
in se nam priporoča interesacionalizem kakor
lek proti vsem boleznim. Ti ljudje, ki nam
to priporočajo, pozabljajo, da se človeštvo
deli ne samo horizontalno v različne razrede,
temveč tudi vertikalno v različne narode.

Narodni boji so neizogibni.
Kjer je konflikt med interesi, tam mora priti
do boja. Na večen mir med narodi misliti,
je utopijska, a utopijski politiki so več ško-
dili, nego najbolj »egoistični« realni politiki.

Narodni boji so tudi socialni boji: saj
sta jezik in narodnost social-
na pojav. Narodni boj pa je naveden
tudi gospodarski boj, gospodarski interesi
niso vselej internacionalni, ampak so
včasih nacionalni. Jedro narod-
nega podjarmstva drugega in to radi gospo-
darskih interesov.

Tako je bil na Kranjskem v prejšnjih
desetih letih boj kmetkega slovenskega prebivalstva
proti nemškutarskim meščanom gospodarski
boj v obliki narodnega boja. Antagonizem se
sedaj obstoja, skorajda so se mesta poslovan-
ja. Provroča pa je v resnici več radi
različnih interesov, nego radi različnega sve-
tovnega nasirajanja.

Tudi v Trstu je narodni boj več ali
manj le boj zatiranih slojev (kmetov in de-
lavskih slovenskih mas) proti laškim meščan-
skim razredom.

Slovenski meščani v Trstu se morajo
zato odločiti, ali hočejo polagati več važn-
osti na narodne interese, ki jih vežejo na
ono slovensko maso, ali pa na gospodarske,
ki jih imajo skupne s laškimi me-
ščani.

vprašujem te, je li kaj storil v ta namen?
Je-li akual, da doseže punterake glave? Je-
li bednim meščanom Dalmatincem poslal le
jedaega samega moža, jedea sam belič, le
eno sabljico na pomoč? Ni in ni! Ker ako-
puhari, cinca in trguje, da dobi novih po-
krajn, a ob tem misli, da se stari podaniki
že sami obranijo. Zadrasi so res neumni.
Kaj vae so ti ljudi pretrpeli, koliko trpe
tudi sedaj radi svoje zvestobe, a kako pla-
čilo jim je za to? Da sem jaz Zaderčan,
ne bi delal tako neumno; najprej bi se bri-
gal za svojo lastno kozo in potem že le za
Šimanoovo krono. Kar se mene tiče, bi ako-
žil na mah, da se silno vojsko porušim tisto
antanočko četo, ki je ubila Jelisavo, a Mariji
otimlje krono. A pa se dvigne Šiman za
svojo ljubljeno ženo in kraljico, po kateri je
vse dobil, kar ima, ker očetovstvo njegovo
za sedaj ni Bog ve koliko?!

— Umiri se, Nikola, je rekla Marija,
položiti roko na rame Gorjanskega, preveč
hud si, preveč razdražen. Prisvajam, da je
reminca, kar si rekel o Šimanu, saj dobro
veš, kako hči Ludovika velikoga misli o
Luksemburškem princu. No, to pot me mora
poslušati. Ne bom dajala mu miru ni po
dnevi ne po noči; sedem nanj kakor oca,
bodla ga bom; in ako me odločno povračala
se bom sopot, da ga ubodem vnovič, da ga

V aličem položaju pa se nahaja sloven-
ska inteligenca sploh. Inteligenca izgublja s
svojo narodnostjo tudi del svoje kulture, in
mora se vprašati, ali naj stavi višje narod-
nost, veselo-slovenske interese, ali svoje gospo-
darsko vprašanje? Naše politične stranke
niso še na jasnem o razmerju med narodnimi
in gospodarskimi vprašanji in se v dosego
hipnih političnih ali gospodarskih vsepov
celo vežejo s tujarodci.

Mej posamezniki imamo pa celo takih,
katerim je vse eno, ali so Slovenci ali Nemci.
Tako mišljenje mej inteligenco bi nam bilo v
pogubo.

V malem in malo rasvitem narodu more
le poštvovalna ljubezen do
naroda in navdušenost pripraviti od-
ličnejše duhove do tega, da posvetijo svoje
moči lastnemu presiranemu narodu in da ne
iščejo slave in bogatstva pri središnjih na-
rodih, kakor je to storilo že mnogo naših
učenjakov.

V takem položaju je koke-
tiranje z internacionalizmom
socialne demokracije za nas
največ nevarnosti.

Nikakor se s tem ne izrekam proti
studiju socialnih ved, temveč bi bilo ravno
politikom priporočati studij sociologije.

S tem namreč, da se narodno delo
smeši, se jemlje veselje do dela.

Do tega ne sme priti. Naš narod je
mlad in čil. Boj pa je težaven in zahteva
žrtve; no, teh se ne smemo bati. Zlasti aka-
demična mladina mora prednjačiti v tem
drugem območju. Od Vas pričakujem narod re-
šitve. Velike so nade, ki se stavljajo v Vas.
Te pa vresničite, če boste idelnii.

Maročanska konferenca.

Dne 16. t. m. se snide torej v Alge-
siru na Špankem takozvana maročanska kon-
ferenca. Kakor znano, je nemški cesar
Viljem minole spomlad vprisnil potovanje
v Severno Afriko in islati v Maroko. Ma-
roko je mohamedanska država na severni-zap-
adni obali Afrike, tako da je obkrožena od
atlantskega Oceana in srednjemorskoga morja.
Kakov namen je imelo potovanje cesarja Vi-
ljema v Maroko? Stvar je taka-le: Fran-
cija si že dolgo krševito prisadeva, da bi
sultanat maročanski spravila pod svoj upliv in
da bi s tem mogočno pospeševala svoje trgo-
vinške interese. Ali tudi Nemčija je sčela
nekaj let sem tisto gledati tja: čez svoje
meje dalje na širna svetovna morja. Nemčija
postaja namreč preobljubena, in ob enem
producira na polju industrije veliko preveč,
nego more konsumirati sama in razplačavati

na tržiščih evropskega kontinenta. Zato je
začela misliti nato, da bi dala duška prego-
stemu naseljenju svojemu in da bi odprla
poti svojim industrijskim izdelkom v naj-
dalje kraje.

Vse stremljenje nemške vlade zadaja
leta gre za tem, da bi postala kolonijalna
vlast, to je, da bi si pridobila posesti v
raznih delih sveta. To je tisti namen, radi
katerega Nemčija žrtvuje nešteti milijoni,
da množi svojo vojno in trgovinsko moraa-
rico. V ta namen bije tudi sedaj krvave
boje v južni Afrki z raznimi urojenimi ple-
meni. Radi tega stremljenja Nemčije so se
tudi tako poostrele razmere med Nemčijo in
Anglijo, katera posledaja smatra kolonijalno
politiko kakor nekak poseben svoj privilegij.
Radi kolonijalnih stremljenj Nemčije so raz-
mere med njo in Anglijo že tako napete, da
se je svet že nekako spoprijaznil z mislijo,
da je velik spopad med tema dvema drža-
vama neizogiben.

Toda ne samo Angliji, ampak Nemčija
je s svojimi kolonijalnimi stremljenji postala
konkurentinja na svetovnem tržišču vsem
onim državam, ki imajo svojo kolonijalno
politiko in ki skušajo pridobivati si posesti
v raznih tujih delih sveta, oziroma zavaro-
vati si upliv v raznih krajih in pri njih vla-
darjih.

Tako je nastopila Nemčija v Maroku
kakor konkurentinja Franciji, in potovanje
cesarja Viljema v severno Afriko minole
spomlad je imelo ravno ta namen, da v
Maroku in pri maročanskem sultanu izpod-
kopije francoski upliv, oziroma da paralizuje
francoske prisadevanja, ter da stavi sultana
pod vpliv Nemčije. Nastop cesarja v Ma-
roko in govori, ki jih je držal tam, so bili
prava senzacija za vse politični svet, v Fran-
ciji pa varok največjemu razburjenju. Po-
sledica tem dogodkom je bil padec bivšega
francoskega ministra vnanjih stvari De-casse-
ja. Stvari pa so dosorele tako daleč, da je
bil svet malone na predvečerju vojne med
Francijo in Nemčijo. Po padu Delcassé-ja se
je razburjenje malo poleglo in napetost je
odnehala.

Dne 16. t. m. torej se snide, kakor
smo že rekli, v Algeisiru konferenca, ki jej
je namen, da poravnava sporna vprašanja
navstala med Nemčijo in Francijo radi Ma-
roka. Glavna vprašanja, ki se imajo rešiti,
so: Upravičanje odprtih vrat, vprašanje uva-
ženja oružja v Maroko, finančno vprašanje,
vstanovitev maročanske državne banke ter so-
delovanje te banke na splošno koristnih de-
lih. Najvažnejše vprašanje pa je ono, ki se
tiče vzdrževanja splošne varnosti v deželi z

vnovič, da je nepotrebno goniti me, ker me
lastno srce tira na maščevanje. A kakor že
usoda često zagrajuje človeku pota, tako je
zabranjala tudi meni izvršiti svojo obljubo.
A ta naloga; veruj mi, ni lahka. Kajti, kaj
sem jaz? Priproat maščevanski bas. Jaz ne
sedim med prvimi svetovalci kroze, in ako se
me tudi tu pa tam vprašuje za svet, je to le
nekako iz dobre volje in nikdo se ne veže na
mojo besedo.

— Nikola, je vzkliknila Marija, navi-
desno užaljena, to govoriš ti svoji kral-
jici.

— Da, Mariji, svoji kraljici in k temu
ženi kralja Šimana. Potreben sem njegovi
kroni, praviš, a tudi jaz sam mislim tako.
Marija ni imela zvestejega stebra, niti ga ne
bo imela, nego je rodbina Gorjanska. Mari ni
moj oče dal za te svoje življenje? A vpra-
šam te, kraljica Marija, so li vai tvoji ple-
miči taki kremenjaki, in ali ti ohranjajo tako
zvestobo kakor Gorjanski? Ne. Po trikrat se
ti izneverjajo in stopajo na stran onega, ki
jih bolje plača. Čas hiti in videlo se bo
bolje, kje je zvestoba, kje nezvestoba! Ali
to veste že sedaj, in podkupujete take ku-
kavice čim izdatneje; ker se bojite izdaje,
dajate jim denarja in časti.

(Pride še.)

ustanovo vojaške policije. Izlasti glede poslednjega vprašanja vlada velika razlika med nazori Nemčije in Francije, tako, da se svet boji, da na konferenci ne pride do sporazumljenja, čemur bi mogle slediti najhuje krvine komplikacije. Za razpoloženje v Franciji so karakteristična izražanja, ki jih prichbuje v »N. Fr. Presse« francoski senator Clemenceau. Ta uvaževani francoski politik govori jako rasko na adresu Nemčije in nemškega cesarja. Pravi n. pr., da Nemcem prmanjkuje še precej na vzgoji do vljudnosti. Francezi da hočejo sicer v namen ohranitve miru storiti vse, kar je pametno, sicer pa da je v njihovih srcih mirna odločnost in da so oboroženi za vsaki dogodek. Govori cesarja Viljema da so taki, da se jih niti niso upali priobčiti.

Ser pa izraža Clemenceau nado, da se na konferenci v Algeirasu odpravi stanje negotovosti, ki mu je varok v razpoloženju nemškega duba. In res se glase zadaje vesti v angleških listih tako, da nemška diplomacija išče kompromisa med interesi Nemčije in Francije. Iz Washingtona pa javljajo, da se Zedinjene države ob tem sporu postavljajo na stran Francije in Anglije. Amerikanska vlada da ni nikdar, ne oficijelno, ne na drug način, odobrvala marčanske politike Nemčije nasproti Franciji.

Drobne politične vesti.

Deveti hrvatski dnevnik. Z novim letom je prišel izhajati v Sarajevu »Hrvatski Dnevnik« za interese bosansko hercegovaških Hrvatov. »Hrvatski dnevnik« je organ nadškofa dr. Stadlerja. To je deveti hrvatski dnevnik.

Nemci nakupujejo konje v Galiciji. Nemški agenti so došli v Galicijo, da kupujejo konje za nemške čete. Kupujejo samo močne konje, ki so namenjeni za nemške čete v južni Afriki. Nakupili so že več stotin konj ter jih po železnici odpotali na Nemško.

Domače vesti.

Volitve v cenilno komisijo za osebni davek. Danes, 9. januarja se vrši volitev za odmerjenje osebnega davka za I. razred cenitvenega okraja št. 2.: tržaška okolica. Politično društvo »Edinost« priporoča okoličanskim volilnim upravičencem v rečenem razredu, naj oddajo svoje glasove za gospoda **Josipa Urbančič-a**, posestnika v Bazovici, kakor člana, in za **Valentina Cibić-a**, posestnika na Proseku, kakor namestnika.

Voli se samo z uradnimi glasovnicami, ki morajo biti podpisane ali od volilca, ali od njegovega zastopnika, določenega za to.

Glasovnice, morajo volilci izročiti volilnemu komisarju osebno, ali pa jih poslati po pošti z volilnim pooblastilom vred, naslovljene na volilnega komisarja v kraj, kjer se vrši volitev (v telovadnici mestne ljudske šole »Via Nuova št. 25«).

Nefrankovane ali nezadostno frankovane poštne pošiljatve glasovnic volilni komisar ne vsprejema ter se bodo v smislu §. 34 volilnega reda smatrale kakor neuložene.

Kje je strahopetnost? Neki svečenik z dežele nam piše:

»Slovenec« je obdolžil te dni »Edinost«: liberalnega strahopetstva: To pa zato, ker se baje boji povedati, je-li za ali proti versko-naravstveni vzgoji šolske mladine.

Jaz se nočem spuščati v raziskovanja, da-li ta trditev odgovarja resnici in v koliko? Osvetla pa ta trditev v mojem spominu neko reminiscenco iz nedavnega minologa časa. Pred par leti je bila v Trstu sbrana družba duhovnikov. Razgovor se je sukal o domači slovenski politiki in je zajel tudi politično društvo »Edinost«. Padla je marsikaka trpka beseda, marsikaka rekriminacija. In padla je tudi beseda o potrebi — boja proti politiki rešenega društva.

Na to se je pa oglašil eden svečnikov in menil tako-le:

»Vše tožbe se mi ne sde opravičevati in jaz sem odločno proti temu, da bi se začela borba proti društvu, ki je mnogo storilo za povzdigo morale v našem mestu tolike demo-

ralizacije. Gospodje, roko na srce in priznajmo, da skoro vse, kar se je med tržaškimi Slovenci zunaj cerkve storilo za povzdigo naravnostnega življenja, so storili — posvetnjaki!«

Gospodje so obmolknili, se zamislili in — akeije proti političnemu društvu »Edinost« ni bilo!

To reminiscenco sem oživil, ker se mi zdi važna oziroma na gornjo trditev »Slovenca« na škodo lista »Edinost«.

»Slovenec« je obdolžil tudi »Edinost«, da je iztrgala iz škofovega zadnjega pisma le one odstavke, ki so jej ugajali, da je mogla na njih snovati svoja pretvezna obrekovanja na škodo tržaškega vladike.

Nu, pred seboj imam »Slovenca« od 28. decembra m. l., ki piše o omenjenem škofovem pismu doslovno tako-le:

»Tržaški škof dr. Nagl je iskal na vernike svoje škofije božični list, v katerem pravi: »Vsi dobro veste, da med tem, ko so se imele urediti nekatere nabožne vaje za šoleko mladino, in se je nekoliko učiteljstva predramilo, sklicati shode in se jih udeležiti, so se najveternejša opravila, kakor sv. maša, zaničevala in se je izrazila želja, naj bodo javne šole brez vsakega verskega značaja, to pomeni, naj se uvedo popolnoma brezverske šole. Žalibog je k temu iz sovraštva do sv. vere pritrdilo tudi nekaj zaslepljenih somiščanov.«

Tržaški škof najodločneje protestira proti temu in zahteva, da se naj vzgaja mladina v npravoverskem dubu. »Suženstvo vesti bi bilo, ko bi morali starši vernega otroka izročiti učitelju, ki bi imeli namen, odtujiti ga sv. veri.«

Škof pozivlja tržaško ljudstvo, naj ima šolako vprašanje pred očmi tudi pri volitvah, elasti v mestni zastop, ter pozivlja slednjič vse prebivalstvo:

»Ne odlašajte, kolikor Vas je katoličanov, odločno savnite to žaljivo sramoto, katera se nam je prizadela.

Združite se z že obstoječimi katoliškimi in domoljubnimi društvi v Zvezo za obrambo verskega in domoljubnega prepričanja.

Združite se Vsi, posebno pa vi verni katoliški misleči delavci, da bodete, ko Vas bo klicala sveta in vestna dolžnost, da se udeležite splošne volitve, glasovali v korist obče blaginje popolnoma prosti iz lastnega prepričanja in ne pod pritiskom okrutnežev in strahu ali iz ozira do ljudi. Pošljite na kraj, kjer se višje posvetovanja in sklepi za vaše dobre ali za vaše gorje, le prste in verne močec.

Pred seboj pa imam tudi škofovo pismo, primerjam in vidim, da »Slovenec« kar nič ne omenja per najmarkantnejših pasov v pismu. In to prav tistih, ki so politične barve in ki so ob sedanjih političnih razmerah v Trstu in v Primorju morale ozlovolti narodno čuteče Slovence.

V škofovem pismu se nahajajo tudi tile odstavki:

»Kdor pa nima svete vere, ta ne pozna sploh nikake resne dolžnosti, ne ve za ljubezen do bližnjega in ne spoštuje nobene oblasti. Potem izgine tudi ljubezen do domovine, do naše mile Avstrije in elavne cesarske rodovine in izgine tudi v mestu mir.

Pomagajmo svojemu mestnemu zastopu s ogorčenjem in močnim nastopom pri volitvah, da zadene pravo pot v prid mesta.

Pomagajmo s javnim in dejanskim nagašanjem svojega verskega prepričanja tudi vladi, da dobi švrsta tla v teh nemirnih časih.

Pripominjam, da je beseda »vladi« v sodejem odstavku tudi v škofovem pismu nastalo tiskano, iz česar sledi z neisprosmo logiko, da je hotel oni, ki je sestavil pismo, še posebno naglasiti in poudariti to priporočilo vladi na korist.

Kakor svečenik na eni, in kakor poznavalec razmer in mišljenja izlasti tudi med tržaškimi Slovenci obžalujem to iz src. Kakor dober poznavalec našega ljudstva sem uverjen namreč, da je s tem zavzemanjem za vlado škotove akeije — v kolikor prihajajo tržaški Slovenci v poštev — izgubila vsaj osmideset odstotkov nade do zašlejenega vaspeta.

Zakaj je »Slovenec« izpustil gori citirane, markantne in gotovo značilne odstavke? Da jih je preel? To se mi zdi izključeno. Jaz si vzroka »Slovenčevemu« postopanju ne morem tolmačiti drugače, nego tako, da si onih odstavkov ni upal grajati iz strahu pred tržaškimi škofom, opravičevati pa tudi ne iz

strahu pred narodno svedno javnostjo slovensko v mestu tržaškem! Zato si je izbral modre previdnosti najboljši del: molk o onih točkah v pismu, ki so morda — glavne.

Pa Bog ne daj, da bi si kdo mislil pri tem, da je to postopanje — strahopetno!!

Še nekoliko na adresu »Našega lista«. Oziroma na napade »Našega lista« glede riemanjskega vprašanja naj napišemo tu še nekoliko pripomb.

Ves svet, ki čita naš list, oziroma, ki ga je čital v času boja Riemanjcev, nam more in mora potrditi, da smo o najvažnejših fazah tega boja — ko so hodile v Riemanje tiste glasovite komisije v spremstvu celih krdel orožnikov in s političnimi uradniki iz Kopra na čelu, ko so zapirali in pečatili riemanjsko cerkev, ko so hodile deputacije Riemanjcev na pogajanja z škofu, ko je bilo jasno, da so vsa pogajanja ostala brezvspešna, ko so bile na dnevnem redu razne persekucije Riemanjcev in sodna progajanja posamičnih veljakov riemanjskih, vsprejemi deputacij na tukajšnjem namestništvu itd. — ne le beležili dogodke, marveč smo jih tudi komentirali najresneje. Ponavljamo, kar smo rekli že včeraj: da se je vsa slovenska javnost hkratu in takoj začetkoma tako zavzela za pravo Riemanjcev, kakor smo se mi, bi bilo riemanjsko vprašanje brzkone že rešeno: ako ne s popolno zmago Riemanjcev, gotovo pa častno in povoljno zanje.

Ali, ker že »Naš list« prijemlje ravno »tržaške kroge«, ga moramo vendar le opozoriti na neko okolnost, oziroma staviti mu vprašanje: v e-li, kje leže Riemanje? Če ne ve, bodi mu povedano, da leže v pokrajini istrski, da torej Riemanje ne spada v delokrog političnega društva »Edinost!« Nočemo reči s tem, da »tržaški krogi« niso dolžni zanimati se za to, kar se godi v bližnji Istri. Ali z vsa odločnostjo se moramo upreti proti temu, da se ravno od »tržaških krogov« zahteva vse možno in nemožno in da se jih siloma proglasa odgovorne za vsako nevéščnost, dogodivš se tudi v krajih, ki ne spadajo v njihovo področje ter da se »tržaške kroge« hoče smešiti pred javnostjo in se jim hoče jemati veljavo v časih najresnejših dogodkov. Da, tudi mi smo dolžni zanimati se za take dogodke, kakoršnji so riemanjski. Ali mi pravimo še več: za riemanjsko vprašanje so dolžni zanimati se vsi Slovenci, ne glede na pokrajino, v katerih bivajo, ker riemanjsko vprašanje smatramo mi za vseslovensko vprašanje! A čim je tako, potem smemo reči, da je brate na Kranjskem vezala večja dolžnost, nego »tržaške kroge«, ker ti poslednji nimajo na Dunaju nikakega parlamentarnega zastopstva, Kranjci je pa imajo...! A kdo se je od parlamentarnov brigal za riemanjsko vprašanje? G. posl. Plantan je častna izjema, a poleg njega ostaja — velika... praznina, a to praznino naj bi izpolnjevali — po mnenju naših ljubih prijateljev v Kamniku — edino-le tržaški krogi in naj bi le nosili vse breme, ki se mu drugi na daleč izogibajo!!! Ne, gospoda! Zgrešili ste se svojimi napadi — pravo adresu.

Pogreb pokojnega Frana Seme se je vršil minolo nedeljo ob 3. uri popoldne iz ulice G. Boccacio. Pred mrtvaškim vozom je korakal prvi močan oddelk veteranskega društva (mlajšega). Za veterani je korakal oddelk c. kr. finanč. višjih stražnikov v paradni opravi. Za tem je korakala veteranska godba. Ob mrtvaškem vozu je stopalo šest finančnih višjih stražnikov, drugov pokojnika. Za krsto smo opazili več višjih finančnih uradnikov in množino prijateljev in znancev. Sprevod je zaključil oddelk finančnih stražnikov in višjih stražnikov.

Ta pogreb je bil vreden močja poštenjaka, kakoršen je bil pok. Seme.

Preprost je bil pok. Fran, a zato priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Narodni je bil toliko, da je dosledno podpiral le narodne trgovce in obrtnike, radi česar ga stavljamo v izgled vsem onim, ki ne ravnavo tako. Vječnaja pamjat!

Imenovanje v poštni stroki. Poštai kontrolor Ignacij Heršič v Opatiji je imenovan poštanim upraviteljem ravno tukaj. — Poštai kontrolor Viktor Klinar je iz Pule premeščen v Trst.

Neodobren sklep mestne delegacije. C. kr. namestništvo ni odobrilo sklepa mestne delegacije, s katerim je bil poveljnikom tržaških gasilcev imenovan inženir Humbert

Verroiz Turina, češ, da ni isti avstrijski podanik, kakor to zahteva službena pragmatika.

G. namestnik princ Hohenlohe se je v soboto podal na Dunaj v službenih stvarih ter je bil včeraj zaprisežen kakor tajni svetovalec. Na to ga je vsprejel v avdi-jenci.

Sodišče deželne brambe je s l. t. m. premeščno iz Trsta v Ljubljano.

Imenovanje v policijski stroki. Konceptni praktikant na tukajšnjem policijskem ravnateljstvu Albin Kerschner je imenovan provizoričnim policijskim konceptistom.

Nov častni kanonik. Cesar je imenoval bivšega kanonika stolnega kapitelja tržaškega in definitivnega veroučitelja na koperski gimnaziji g. Ivana Buttignoni-ja, častnim kanonikom omenjenega kapitelja.

Za odmero osebnega dohodninskega davka in osebnega davka od viših službenih prejemkov in prihodninskega davka za leto 1906. C. kr. finančno ravnateljstvo nam javlja:

Po § 202 zakona od 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220, o neposrednih osebnih davkih, dolžan je vsak osebnemu dohodninskemu davku podvrženi podati vsako leto napoved o svojih davku podvrženih dohodkih v roku, ki ga določa finančna deželna oblast. Od te dolžnosti so glasom § 204 omenjenega zakona praviloma oproščene le osebe, katerih davku zavezani dohodki ne presegajo 2000 kron; toda tudi te le, dokler jih ne pozove davčna oblast ali predsednik priredbene komisije.

V svrhu odmere osebnega dohodninskega davka in osebnega davka od viših službenih prejemkov za leto 1906 pozivljajo se vse osebe, ki so v neposredni državni mestu Trstu, v pokneženi grofiji goriško gradiščanski ter v mejni grofiji Istrski v smislu § 153 navedenega zakona podvržene osebnemu dohodninskemu davku ter obvezane podati napovedi, da te napovedi predložijo pisмено do 31. januarja 1906 po obrazcu, uvedenem z naredbo c. kr. finančnega ministerstva od 30. novembra 1905 drž. zak. št. 187, ali jih dajo ustmeno na zapisnik na pristojni davčni oblasti I. instance, t. j. v Trstu na c. kr. davčni administraciji, na Goriškem in v Istri pa na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih (odnosno na davkarijah, ako ni tam okrajnega glavarstva).

Tiskovine za napovedi se dobivajo brezplačno na imenovanih davčnih oblastih I. instance, kakor tudi na dotičnih davkarijah, oziroma županstvih.

Osebnemu dohodninskemu davku je podvržena vsaka fizična oseba, katere dohodki presegajo 1200 kron. Razločka ne dela, so-li to dohodki zemljišč, poslopij, samostojnih podjetij in opravil, glavnice, službenih in mezdnih prejemkov, ali kakega drugega vira. Ti dohodki obstajé lahko v denarju ali pa v blagu.

Kedor dobiva 6400 ali več kron službenih prejemkov na leto, je zraven tega glasom § 233 glede teh prejemkov podvržen tudi osebnemu davku od viših službenih prejemkov.

Dohodkom davčnih obvezancev-gospodarjev prišteti je v smislu § 157 dohodke pripadnikov družine, ako se ti stekajo v skupno gospodarstvo, toda s pridržkom § 173 označenih odbitkov.

Ose dohodninskemu davku podvržene osebe, ki so oproščene napovedi, ker njihovi davku podvrženi dohodki ne presegajo 2000 kron, imajo v smislu § 204 v vsakem slučaju pravico predložiti napovedi.

Davčni obvezanci, ki hočejo svoje napovedi ustmeno podati na davčni oblasti, naj to store kolikor prej možno.

Dolžnost podati napoved in nasledki, ako kdo to opusti, so neodvisni od vročitve posobnega, v § 204 omenjenega poziva.

V svrhu priredbe dohodninskega davka za 1906 l. treba napovedati v smislu § 156 stalne prejemke vsake vrste na pr. plače, obresti in stanarine, zagotovljene v določenih zneskih, najemščine, dohodke od kuponov in slično, vse to se svoto dejanski doseženo v 1905 l. Nasprotno se morajo nedoločeni ter nestalni dohodki iskazati v poprečnem znesku zadnjih treh let 1903, 1904 in 1905.

Kedor ni imel dohodkov še eno leto oziroma tri leta, jih mora napovedati po povprašni dobi njih uživanja, odnosno se zneskom, ki ga upa dobiti v dobi jednega leta.

Ista načela veljajo za računanje troškov, ki se smejo odbiti.

Sprejema vloge: na knjižice po 3 1/2 % obresti, na tekoči račun po 3 1/2 % obresti z odpovedjo 8 dni, na žiro račun 3 1/2 % brez odpovedi do K 40.000, za večje zneske pa se je treba glede odpovedi sporazumeti.

Vse vloge se potrdijo v tozadevnih knjižicah. Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in in izven nje in dovoljuje kredit proti dokumentom ukrcanja.

„JADRANSKA BANKA“ v TRSTU.

ulica Nicoló Macchiavelli 26.

eskomptuje menjice, daje predjume na vrednostne papirje kakor tudi na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, devize, inozemski zlati in srebrni denar ter bankovce, vnovčuje kupone in izžrebane vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji.

Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipoteknih zavodih pod najugodnejšimi cenami.

Izgubil se je v sv. Križu pri Na-brežini pes Neufund-länder velik, črn, na medalji ima vtisnjeno Voloska, sliši na ime »Pero«. Najditelj naj se obrne na poštni urad sv. Križ, kjer vdobi primerno nagrado.

Malo kmet. posestvo v Šmarjeh.

biše v Ajdovščini, pripravne za gostilno, trgo-vino ali drugo obrt; velike kamnite vežne duri, lepo kamnito okno z železnim zapiralom, prodaja pod ugodnimi pogoji **A. Casagrande** v Ajdovščini.

Barvanica, pralnica in čistilnica na suho na parno moč

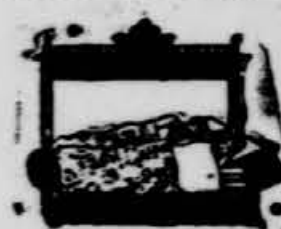
Albin Boegan

Trst - ul. Farneto št. 11 - Trst.

Ne da bi se razdrila, se obleka barva, pere in na suho očisti z največjo točnostjo. — Barva, pere in lika se pregrinja, blago od polišča, pokrivala itd. — Na par se moči suknjeno blago.

Patentovani divan-postelja Mahnich

odlikovan v Florenciji 1905 se zlato ko-lajno in nagrado.

je edini divan, ki služi ob jednem tudi za po-steljo se žimnico in podz-glavjem in neobhodno potreben onim ružinam, ki imajo malo stanovanje.

Plačevanje na obroke.

Anton Mahnich, ul. Sv. Ivana 10.

K. grof Strassoldo

v Strassoldo na Primor-skem, sprčuje, da je že- ledene bolečine, vsled ka- terih je trpel dve leti, od- stranila edino le uporaba

(tudi odvajalno)

želodčno tinkturo

G. PICCOLIJA, dvornega za- lagatelja Njega Svetosti in lekarnja v Ljubljani.

1 steklenica velja 20 stot. in se vnanja naročila točno izvršujejo.

Alojz Cian & A. Visintini

naslanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldeni). Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Nad 40-leten uspeh.

Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogolunjene sladke škorpje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajzami in diplomami na prvih mednarodnih razstavah.

Počastocene se zaupanjem odličnih zdrav-nikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upa-danji glasu, kataru.

Zamorejo jih uživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobé čist in svež glas.

NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V škatlicah: v lekarni „Prendini v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 6

REKLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH SATEVAN

KATALOGI BREZPLAČNO.

Podpirajte „Dijaško kuhinjo“ v Trstu!

Ústředni banka českých spořitelén v Pragi ■■■■■

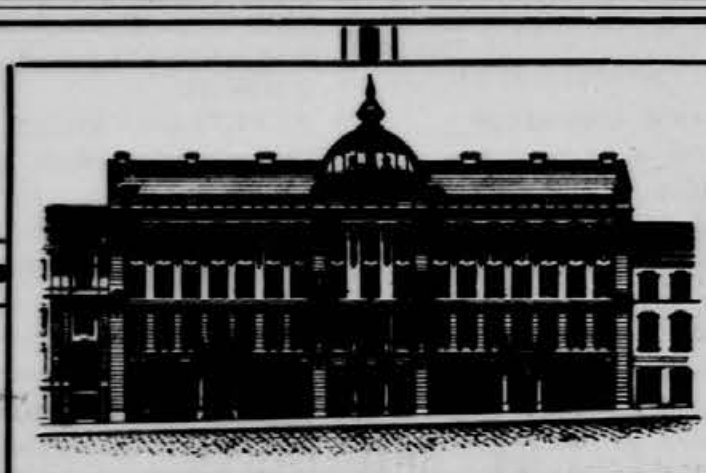
sprejme za svojo novo ustanovljeno podružnico na Dunaju

praktikanta

z začetno plačo kron 720.—

Od prosilca se zahteva dokaze, da je dovršil s povoljnim vspehom tozadevno potrebne šole, da je popolnoma zmožen v govoru in pisavi slovenskega, italijanskega in nemškega jezika in da ima eventuelno prakso o manipulaciji denarnih zavodov.

Oferte se imajo pošiljati na ravnateljstvo glavnega zavoda v Pragi.

Stanje hranilnih vlog: nad 20 milijonov kron.

Rezervni zaklad: nad 700.000 kron.

Mestna hranilnica Ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ul. 3, poprej na Mestnem trgu zraven rotovža, sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varancev.

Donarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom ces. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega ka-pitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Tržaški grafični zavod

A. G. Salom

TRST — Corso št. 2 — Telefon 742

Pečati od kavčuka, kovine ali elastike.

Numeratori. Paginatori. Vrežbe. Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pri-padki. Napisi in črke od cina, bron in pokosti. Fono-grafi. gramofoni, cilindri in plošče. Eliografični papir za pomnoževanje s pomočjo luči. — Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.

Se govori slovensko in hrvatsko.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z me-deno žico, od umetnih cvetlic s tra-kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Nova prodajalnica klobukov

David Osmo

v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, razno-vrstnih kap za moške in ženske.

Brez konkurenčne cene.

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

Čudo v ceno!

500 komadov samo za gold. 1.85.

Ena krasna zajamčeno dobro idoča precizijska ura na 36 rni tek s pozlačeno verižico 1 krasna špila s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar. kamnom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura gumbov iz 3 1/2, double zlata za manšete, ovrtnik in prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pi-salna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v škatlici z glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 yez. be-ležnica, 12 razglednic slavni umetnikov zadnjega stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1.85. Pošilja na povzetje ali predplačilo.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.

Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar takoj povrne.

Stavbinski material

kakor korce, vsakovrstno opeko, pe-sek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati kon-kurence, pri trdki

Belli & Corsi

ulica Economo št. 12 (stari mlin).

Zaloga

izvezno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 10.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja člo-veškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodna zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let zavarovanja pravo do življenja.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.306-00 K. izplačane odškodnine: 82.737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vesekoni slovensko-narodno upravo.

Vsa pogojstva dajo:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.